

ŠTÁTNA ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA – JEDNOODBOROVÉ MAGISTERSKÉ ŠTÚDIUM

Štátna záverečná skúška pozostáva z troch častí, z ktorých každá je hodnotená jednou známku:

- Obhajoba diplomovej práce
- Dejiny filozofie
- Systematická filozofia

Poznámka k časti „Dejiny filozofie“:

Každý študent sa pripravuje na **10 otázok** z „Dejín filozofie 20. storočia“, ktoré sú uvedené v zozname nižšie. Pri skúške študent odpovedá na **2 otázky**, ktoré si vyťahne alebo mu ich vyberie generátor náhodných čísel.

Poznámka k časti „Systematická filozofia“:

Každý študent sa pripravuje na **20 otázok**, ktoré sú z predmetov Metaetika, Logická sémantika, Metódy vedy a filozofie, Sociálne a etické problémy vedy a sú uvedené v zozname nižšie. Pri skúške študent odpovedá na **2 otázky**, ktoré si vyťahne alebo mu ich vyberie generátor náhodných čísel.

Zoznam otázok k časti „Dejiny filozofie“:

1. Fenomenologická metóda, fenomenologické chápanie vedomia a intencionality a fenomenologická kritika naturalizmu a historizmu (Husserl, Heidegger).
2. Existencializmus a jeho pohľad na autentickú podobu života ľudského individua a filozofického prístupovania k existencii a bytiu. Problém slobody a zmyslu ľudskej existencie (Sartre, Jaspers).
3. Heideggerova filozofia bytia a jeho analýza štruktúr ľudskej existencie. Pojem existenciálu a ontologickej diferencie.
4. Teória poznania a chápanie pravdy a vedy v klasickom pragmatizme (Peirce, James, Dewey).
5. Kritická teória Frankfurtskej školy: neomarxistická kritika západnej civilizácie a teória komunikatívnej racionality (Horkheimer, Adorno, Habermas).
6. Radikálna kritika metafyziky a rôzne koncepcie metafyziky vo filozofii 20. storočia (logický pozitivizmus, Heidegger, pragmatizmus, Frankfurtská škola, Derrida).
7. Pojem štruktúry a základné znaky štrukturalnej metódy vo francúzskej štrukturalistickej a postštrukturalistickej filozofii (Lévi-Strauss, Foucault, Barthes, Althusser).
8. Obrat k jazyku a úloha modernej logiky v ranej analytickej filozofii (Frege, Russell, Wittgenstein). Pojmová analýza ako metóda filozofie. Fregeovská sémantika.
9. Koncepcia filozofie a filozofia vedy v logickom pozitivizme a logickom empirizme (Viedenský krúžok, Berlínska spoločnosť pre empirickú filozofiu).
10. Filozofická reflexia postmodernej situácie v spoločnosti a vo vede (Lyotard). Dekonstruktívne čítanie textov ako spôsob filozofovania (Derrida).

Zoznam otázok k časti „Systematická filozofia“:

1. Metaetika (vymedzenie metaetiky, metaetika vs. normatívna a deskriptívna etika, dichotómia faktov a hodnôt; problém dobra / „otvorená otázka“)
2. Morálne súdy a skutočnosti: prístup nonkognitivismu (základné idey a smery, argumenty v prospech nonkognitivistického stanoviska a kritika)

3. Morálne súdy a skutočnosti: prístup konštruktivismu (základné idey a smery, argumenty v prospech konštruktivistického stanoviska a kritika)
4. Morálne súdy a skutočnosti: prístup kognitivistického realizmu a naturalizmu (základné idey a smery, argumenty v prospech realistického a naturalistického stanoviska a kritika)
5. Morálna motivácia: internalizmus a externalizmus (základné idey a smery, argumenty v prospech internalistického / externalistického stanoviska a kritika)
6. Tradičná sémantika (pojmem verus predstava, obsah pojmu/pojmové znaky, rozsah pojmu)
7. Princípy logickej sémantiky pre analýzu prirodzeného jazyka.
8. Teórie významov výrazov (extenzionálne, intenzionálne a hyperintenzionálne) a druhy kontextov.
9. Jazykové javy, ktoré porušujú niektoré princípy logickej sémantiky.
10. Pravidlá utvárania a rekonštrukcie zhutnených a nedourčených textov.
11. Zdroje poznania a klasifikácia výrokov
12. Myšlienkové experimenty a ich funkcia vo vede a filozofii
13. Konceptuálna analýza a definovanie
14. Testovanie: vedecké hypotézy a filozofické tézy
15. Vedecké teórie: štruktúra a funkcie
16. Sociálny obrat vo filozofii vedy, jeho predpoklady a dôsledky
17. Hodnoty vo vede a problém hodnotovej neutrality vedeckého poznania
18. Feministická epistemológia a problém sociálneho charakteru vedeckého poznania
19. Veda ako sociálna inštitúcia a normatívna štruktúra vedy
20. Etika vo vede a etika vedy (interná a externá etika vedy)